

Sygn. akt II AKa 313/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Wojciech Andruszkiewicz

Sędziowie: SSA Krzysztof Noskowicz (spr.)

del. SSO Andrzej Rydzewski

Protokolant: referent-stażysta Patrycja Gałęzowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku Katarzyny Brzezińskiej

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2012 r.

sprawy

D. K.

oskarżonej z art. 258 § 1 k.k.; art. 16 pkt 4 i 1 ustawy z 23.08.2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz w zw. z art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez Prokuratora Prokuratury Okręgowej w K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 6 czerwca 2012 r., sygn. akt **XIV K 206/10**

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

D. K. została oskarżona o to, że:

I. od 19 stycznia do 9 lutego 2005 r. w G. i w W., działając wspólnie i w porozumieniu z jednoosobowym członkiem zarządu i prezesem (...) sp. z o.o. w W. A. W. i D. W., która faktycznie kierowała prowadzeniem przestępczej działalności oraz wspólnie i w porozumieniu z dyrektorem generalnym P. D., wicedyrektorem na Polskę K. M., dyrektorem regionalnym K. H. oraz doradcą finansowym A. S. brała udział w zorganizowanej grupie przestępczej prowadzącej działalność gospodarczą, polegającą na zarządzaniu mieniem gromadzonym w ramach grupy z udziałem pożyczkobiorców w celu finansowania zakupów w systemie konsorcyjnym w ten sposób, że wykonywała polecenia wymienionych osób kierujących spółką w zakresie zawierania umów o udzielenie pożyczki cywilnoprawnej, sposobu prowadzenia rozmów z pożyczkobiorcami, pobierania opłat przygotowawczych, dzielenia uzyskanych korzyści majątkowych i inne, przez co wprowadziła w błąd zainteresowane osoby, co do źródeł pochodzenia funduszy przeznaczonych na wypłatę pożyczek i doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wymienionych w zarzucie 2 pożyczkobiorców,

tj. o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k.

II. od 19 stycznia do 9 lutego 2005 r. w G. i w W., działając w warunkach czynu ciągłego, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w imieniu i w interesie jednoosobowego członka zarządu i prezesa (...) sp. z o.o. w W. A. W., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z jednoosobowym członkiem zarządu i prezesem (...) sp. z o.o. w W. A. W. i D. W., która faktycznie kierowała prowadzeniem przestępczej działalności oraz wspólnie i w porozumieniu z dyrektorem generalnym P. D., wicedyrektorem na Polskę K. M., dyrektorem regionalnym K. H. oraz doradcą finansowym A. S., wbrew warunkom określonym w Ustawie z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2007 r., nr 171, poz. 1206), będąc doradcą finansowym (...) sp. z o.o. w W., które nie dysponowało zadeklarowanym kapitałem zakładowym w wysokości 50.000 zł i nie było w stanie zagwarantować przydzielenia pożyczki oraz zwrotu opłat przygotowawczych, prowadziła na rzecz A. W. działalność gospodarczą, polegającą na zarządzaniu mieniem gromadzonym w ramach grupy z udziałem pożyczkobiorców w celu finansowania zakupów produktów w systemie konsorcyjnym w ten sposób, że spowodowała wprowadzenie w błąd osób, którym zaoferowano w ogłoszeniach prasowych zawarcie umów o udzielenie pożyczki cywilnoprawnej na dogodnych warunkach, w bardzo krótkim czasie,

z minimalnym zakresem formalności, bez poręczycieli i konieczności dokonywania wpłat pieniędzy, przy stałych niskich ratach, długim okresie spłaty i możliwości jego zawieszenia, a w czasie rozmów dotyczących udzielenia pożyczki, przy czynnościach związanych z zawarciem umowy, dodatkowo spowodowała wprowadzenie ich w błąd, co do źródeł pochodzenia funduszy pieniężnych przeznaczonych na finansowanie pożyczek, które miały pochodzić ze środków własnych pożyczkodawcy oraz terminu i sposobu uzyskania pożyczki, po czym wykorzystując sformułowania umowy i regulaminu, dotyczące w szczególności możliwości odwołania przydzielenia pożyczki i przyznania jej w późniejszym czasie, a także wypłacenia pieniędzy w niższej wysokości niż to założono w umowie, doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wskazanych niżej sześciu pokrzywdzonych, którzy zawarli umowy, uiszcili opłaty przygotowawcze, a następnie mimo zapewnień oraz żądań ze swej strony nie otrzymali pożyczki ani zwrotu opłaty przygotowawczej, ponieważ spółka nie posiadała środków finansowych wystarczających na wypłatę pożyczek, dysponując jedynie pieniędzmi uzyskanymi z opłat przygotowawczych, przy czym:

1) S. Ć. 19 stycznia 2005 r. zawarł umowę nr (...) o pożyczkę w wysokości 70 000, 00 zł i uiszczył opłatę przygotowawczą w kwocie 7000 zł,

2) J. L. 24 stycznia 2005 r. zawarł umowę nr (...) o pożyczkę w wysokości 10 000,00 zł i uiszczył opłatę przygotowawczą w kwocie 600,00 zł,

3) K. C. 27 stycznia 2005 r. zawarła umowę nr (...) o pożyczkę w wysokości 10 000,00 zł i uiszczyła opłatę przygotowawczą w kwocie 1000,00 zł,

4) T. G. 28 stycznia 2005 r. zawarła umowę nr (...) o pożyczkę w wysokości 10 000,00 zł i uiszczyła opłatę przygotowawczą w kwocie 600,00 zł,

5) S. D. 31 stycznia 2005 r. zawarł umowę nr (...) o pożyczkę w wysokości 20 000,00 zł i uiszczył opłatę przygotowawczą w kwocie 1600,00 zł, 6) P. J. 9 lutego 2005 r. zawarł umowę nr (...) o pożyczkę w wysokości 10 000,00 zł i uiszczył opłatę przygotowawczą w kwocie 600,00 zł,

przez co wymienieni pożyczkobiorcy zostali pokrzywdzeni, (...) Sp. z o.o. w W. zgromadziło mienie w łącznej wysokości nie mniej niż 11 400,00 zł w celu finansowania zakupów w systemie konsorcyjnym i zobowiązało się do udzielenia pożyczek w łącznej wysokości nie mniej niż 130 000,00 zł,

tj. o przestępstwo z art. 16 pkt 4 i 1 Ustawy z 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2007 r., nr 171, poz. 1206) i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz w zw. z art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w Gdańsku, wyrokiem z dnia 6 czerwca 2012 r. w sprawie **XIV K 206/10**:

- uniewinnił oskarżoną D. K. od popełnienia czynów zarzucanych jej w pkt. I i II, kosztami postępowania obciążając Skarb Państwa.

- wyrok zawiera nadto rozstrzygnięcie o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu.

Wyrok powyższy został zaskarżony przez Prokuratora Prokuratury Okręgowej w K..

Prokurator zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść oskarżonej, zarzucając obrazę przepisów postępowania karnego w postaci art. 4, 7, 410 k.p.k. i 424 § 1 k.p.k. poprzez pominięcie dowodów zawartych w aktach:

- Sądu Okręgowego w Warszawie XVIII Wydział Karny, sygn. XVIII K 281/07 w sprawie przeciwko D. W. i 38 innym oskarżonym,

- Sądu Okręgowego w Warszawie XVIII Wydział Karny, sygn. XVIII K 100/08 w sprawie przeciwko K. T.,

- Sądu Okręgowego w Gdańsku IV Wydział Karny, sygn. IV K 181/10 w sprawie przeciwko A. S.,

mimo że oskarżyciel domagał się przeprowadzenia tych dowodów i zawniósował je do wglądu w akcie oskarżenia z 4 października 2010 r. przeciwko D. K., zaś w odpowiedzi na zapytanie Sądu, 12 marca 2012r. ponowił wniosek o dopuszczenie dowodów ze wskazanych akt, przez co Sąd poczynił ustalenia na podstawie niekompletnego materiału dowodowego i uniewinnił D. K., a nadto nie umotywował pominięcia dowodów w uzasadnieniu wyroku.

W konsekwencji tak sformułowanych zarzutów Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja Prokuratora zasługiwała na uwzględnienie – o jej zasadności przesądziło podniesienie zarzutów, dotyczących w istocie prawidłowości dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, a w konsekwencji należało zaskarżony wyrok uchylić i sprawę przekazać Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Trafność zarzutów skarżącego, w nawiązaniu do konstrukcji apelacji, wyraża się przede wszystkim w stwierdzeniu, że sąd a quo, wydając zaskarżony wyrok, opierał się na niekompletnym materiale dowodowym.

Stwierdzenie powyższe jest równoznaczne ze zaktualizowaniem się zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych. Błąd ten jest przy tym wynikiem nie tyle wadliwej oceny przeprowadzonych dowodów, ile rezultatem oceny właśnie niepełnego materiału dowodowego, istotnego dla rozstrzygnięcia. W realiach rozpoznawanej sprawy mamy zatem do czynienia z sytuacją, w której źródłem owego błędu jest przeprowadzenie niepełnego postępowania dowodowego, a wypadkową brak wszechstronnego wyjaśnienia istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności. Pozostaje to w oczywistej sprzeczności z zasadą prawdy materialnej (art. 2 § 2 k.p.k.).

Przypomnienia wymaga zatem to, że prawidłowość rozstrzygnięcia sprawy zależy od należytego wykonania przez sąd dwóch podstawowych obowiązków, z których pierwszy dotyczy postępowania dowodowego i sprowadza się nie tylko do prawidłowego - zgodnego z przepisami postępowania karnego - przeprowadzenia dowodów zawniósowanych przez strony, ale również do przeprowadzenia z urzędu wszelkich dowodów potrzebnych do ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia o winie oskarżonego, kwalifikacji prawnej zarzucanego mu czynu i kwestii ewentualnego wymiaru kary. Potrzeba przeprowadzenia takich dowodów zachodzi wtedy, gdy z przeprowadzonych na wniosek stron dowodów wynika, że okoliczności, o których wyżej mowa, nie zostały w sposób wystarczający wyjaśnione. Natomiast drugi z tych obowiązków sprowadza się do prawidłowej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, a więc poza zasięgiem rozważań sądu nie mogą pozostać dowody istotne dla rozstrzygnięcia kwestii winy, oceny prawnej czynu oraz wymiaru kary (zob. wyrok SN z dnia 7.06.1974 r., V KRN 43/74, OSNKW 1974/11/212).

Sąd pierwszej instancji nie uczynił zadość pierwszemu z przytoczonych obowiązków. Postępując w ten sposób obracał się w ramach materiału dowodowego, który nie może być uznany za kompletny. Rozstrzygnięcie zatem w takich warunkach o kwestii odpowiedzialności karnej oskarżonej nie zasługuje na akceptację. Uchybia to bowiem dyrektywie prawdy materialnej (art. 2 § 2 k.p.k.) i pozostaje w sprzeczności zwłaszcza z normą, adresowaną do przewodniczącego składu orzekającego (art. 366 § 1 k.p.k.), nakazującą baczenie, aby zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy.

W badanej sprawie nie ulega wątpliwości to, że oskarżyciel zawarł w akcie oskarżenia w wykazie innych dowodów do odczytania na rozprawie, zapis „Do wglądu” odnośnie: 1) akt Sądu Okręgowego w Warszawie XVIII Wydział Karny, sygn. XVIII K 281/07 w sprawie przeciwko D. W. i innym oskarżonym, 2) akt Sądu Okręgowego w Warszawie XVIII Wydział Kamy sygn. XVIII K 100/08 w sprawie przeciwko K. T. i innym oskarżonym, 3) akt Sądu Okręgowego w Gdańsku IV Wydział Kamy sygn. IV K 181/10 przeciwko A. S. (k. 596v).

Z akt sprawy wynika również to, że zarządzeniem z dnia 5.10.2011r. Sąd Okręgowy zobowiązał Prokuraturę Okręgową w K. do sprecyzowania, jakie dowody z konkretnych dokumentów z akt XVIII K 281/07, XVIII K 100/08 (ze wskazaniem kart) mają być przeprowadzone na rozprawie - do dnia 3.11.2011 r. (k. 1052, 1056) i w tym zakresie uzyskała odpowiedź z tej Prokuratury (k. 1062), co z kolei skutkowało zwróceniem się do Sądu Okręgowego w Warszawie o nadesłanie odpisów stosownych kart ze sprawy XVIII K 281/07 (k. 1064). Zwrócono się też jednocześnie o odpis aktu oskarżenia w sprawie XVIII K 100/08 (k. 1065).

Na rozprawie w dniu 7.11.2011 r. Przewodnicząca poinformowała strony, że do akt wpłynął wniosek o przeprowadzenie dowodu z akt XVIII K 281/07 i że Sąd zwróci się do Sądu Okręgowego w Warszawie o nadesłanie zawnioskowanych dokumentów (k. 1066). Jednocześnie zwrócono się do Prokuratury Okręgowej w K. o wskazanie, skąd pochodzą następujące dokumenty: materiały dotyczące sposobu przeprowadzania rozmów z klientami (...) w W. (k. 344-351), zarządzenie prezesa dotyczące funkcjonowania (...) w W. (k. 352-354), tabela opłat przygotowawczych (k. 355-357), materiały dotyczące sposobu przeprowadzania rozmów z klientami (...) (k. 358-361, znajdujące się aktach postępowania przygotowawczego przeciwko D. K., tj. kiedy i w jakich okolicznościach i od kogo zostały zatrzymane, a jeżeli zatrzymanie miało charakter formalny, to o nadesłanie protokołu zatrzymania rzeczy, protokołu oględzin pomieszczeń, w których ujawniono zatrzymane dokumenty (k. 1068, 1070), na co uzyskano odpowiedź o czasowej niemożności nadesłania żądanych protokołów z uwagi na przesłanie akt sprawy wraz z aktem oskarżenia do Sądu Okręgowego w Warszawie (k. 1081).

Na rozprawie w dniu 7.12.2011 r. Przewodnicząca poinformowała, iż do akt sprawy wpłynął odpis aktu oskarżenia w sprawie XVIII K 100/08, a ponadto pismo z Prokuratury Okręgowej w K. z informacją, że odpowiedź na pismo z dnia 8.11.2011 r. zostanie nadesłana po udostępnieniu Prokuraturze akt postępowania w sprawie XVIII K 281/07 z Sądu Okręgowego w Warszawie (k. 1087).

Na rozprawie w dniu 26.03.2012 r. Przewodnicząca poinformowała, że do akt sprawy wpłynęło pismo Prokuratora Okręgowego w K. i odczytała jego treść. Chodziło o pismo z dnia 12.03.2012 r. (k. 1165), z którego wynika, że wykaz dowodów do odczytania na rozprawie obejmuje również do wglądu akta o sygn. XVIII K 281/07. Sprawa ta ściśle wiąże się z postępowaniem przeciwko D. W. i 38 innym oskarżonym w akcie oskarżenia Prokuratury Okręgowej w K. z 8 października 2007r., skierowanym do Sądu Okręgowego w Warszawie XVIII Wydział Kamy. Sprawa przeciwko D. K. wiąże się również z postępowaniami przeciwko K. T. i A. S.. Z tego powodu wykaz dowodów do odczytania na rozprawie dotyczy także akt Sądu Okręgowego w Warszawie XVIII Wydział Kamy sygn. XVIII K 100/08 przeciwko K. T. i akt Sądu Okręgowego w Gdańsku IV Wydział Karny, sygn. IV K 181/10 przeciwko A. S.. W związku z niemożnością uzyskania z Sądu Okręgowego w Warszawie akt do wglądu Prokurator ponowił wnioski o dopuszczenie dowodów wskazanych w akcie oskarżenia z dnia 4.10.2010 r., nadmieniając, że z akt tych wynikają wszystkie dowody i okoliczności mające związek z przestępstwami zarzucanymi D. K..

Następnie zaś Sąd Okręgowy, na podstawie art. 397 k.p.k., określił oskarżycielowi publicznemu Prokuratorowi Okręgowemu w K. termin do dnia 26 kwietnia 2012r. do przedstawienia dowodów w postaci protokołu przeszukania

i zatrzymania materiałów szkoleniowych dołączonych do akt sprawy w postaci: materiałów dotyczących sposobu przeprowadzania rozmów z klientami (...) w W. (k. 344-351), zarządzenia prezesa dotyczącego funkcjonowania (...) w W. (k. 352-354), tabeli opłat przygotowawczych (k. 355-357), materiałów dotyczących sposobu przeprowadzania rozmów z klientami (...) (k. 358-361). Zdaniem Sądu konieczne było zażądanie od Prokuratora przedstawienia dodatkowych dowodów w sprawie w trybie art. 397 § 1 k.p.k., gdyż zachodziła potrzeba ich poszukiwania (k. 1170-1171). Prokurator przedłożył żądane dowody (k. 1178) w postaci potwierdzonych za zgodność z oryginałem protokołów przeszukania i zatrzymania materiałów szkoleniowych, pochodzących z akt głównych Sądu Okręgowego w Warszawie, sygn. XVIII K 281/07 (k. 1178, 1179-1204).

Na rozprawie w dniu 17.05.2012 r. Przewodnicząca poinformowała, iż do akt sprawy wpłynęło pismo Prokuratora Okręgowego w K. wraz z załącznikami i poinformowała o jego treści (k. 1178), jak i też o tym, że do akt sprawy nie wpłynęła dokumentacja z Sądu Okręgowego w Warszawie, o co ponownie się zwrócono (k. 1214-1216). Sąd Okręgowy w Warszawie przesłał odpisy kart ze sprawy XVIII K 281/07 i znajdują się one na kartach 1242-1314 akt).

Na rozprawie w dniu 31.05.2012 r. Przewodnicząca poinformowała, iż do akt sprawy wpłynęła dokumentacja z Sądu Okręgowego w Warszawie (k. 1317).

Następnie zaś na mocy art. 394 § 2 k.p.k. w zw. z art. 393 k.p.k. Sąd Okręgowy uznał za ujawnione bez odczytania i zaliczył w poczet materiału dowodowego m.in. następujące dokumenty: dowody wypłaty wynagrodzenia A. S. (k. 802), dokumenty związane z zatrudnieniem A. S. (k. 803-828), akt oskarżenia przeciwko A. S. (k. 837-850), akt oskarżenia w sprawie Ds. 9/06 (k. 851-1031), pismo SO w Warszawie (k. 1081), załącznik nr 1 – akt oskarżenia w sprawie XVIII K 100/08 (k. 1082) oraz dokumenty ze sprawy XVIII K 281/07 (k. 1241-1314).

Analiza czynności sądu a quo prowadzi do wniosku, iż przy całej swojej skrupulatności uszło jednak jego uwadze to, co wynika wprost z treści pisma Prokuratora z dnia 12.03.2012 r. (k. 1165), a mianowicie ponowienie wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z ww. akt spraw karnych. Z treści tego wniosku wcale nie wynika, że Prokurator ograniczył ten wniosek tylko do tych dokumentów, co do których pozyskania sąd a quo czynił następnie starania, dostrzegając przy tym także potrzebę poszukiwania dowodów w trybie art. 397 k.p.k.

Zbyt pochopnie zatem Sąd Okręgowy uznał, że uczynił zadość złożonemu wnioskowi, poprzestając na ujawnieniu jedynie fragmentów tychże akt w trybie art. 394 § 2 k.p.k. w zw. z art. 393 k.p.k. Nie wydał natomiast żadnej decyzji co do oddalenia wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z całości wzmiankowanych akt. Nie ustosunkował się też do tej kwestii w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, co uniemożliwia kontrolę odwoławczą w tym zakresie, niezbędną dla ewentualnego odparcia zarzutów skarżącego.

Omawiana kwestia przedstawia się więc tak, że wprawdzie sąd a quo nie pominął całkowicie dowodów ze wskazanych akt, ale jednocześnie zgodzić należy się ze skarżącym, iż nietrafnie zinterpretował pismo oskarżyciela z dnia 12.03.2012 r., w którym ponowiono wniosek o dopuszczenie dowodów z tych akt w zdecydowanie szerszym zakresie.

Oczywiste jest to, że sąd karny, co do zasady, nie jest związany orzeczeniem sądu karnego zapadłym w innej sprawie (art. 8 k.p.k.), a także ustaleniami faktycznymi z innej sprawy oraz oceną przeprowadzonych w niej dowodów, to jednak nie ulega wątpliwości, że takie rozstrzygnięcie, zapadłe w innej sprawie, dotyczące zdarzeń, które nie są wprawdzie tożsame, ale są ściśle związane ze zdarzeniami będącymi aktualnie przedmiotem osądu, winno być rozważone na płaszczyźnie oceny całokształtu okoliczności ujawnionych i podlegających ujawnieniu w toku rozpoznania sprawy (zob. wyrok SN z dnia 3.12.2007 r., V KK 96/07, LEX nr 359571). Odnosi się to jak najbardziej także do spraw będących jeszcze w toku. Chodzi bowiem o rozważenie, czy nie znalazły się tam dowody istotne również z punktu widzenia rozpoznawanej sprawy, które dotąd nie zostały w niej przeprowadzone. Na tę okoliczność wskazuje skarżący i nie sposób odmówić mu racji.

Wprawdzie w realiach badanej sprawy nie do końca możliwe jest zaakceptowanie logiki wprowadzania przez oskarżyciela dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia, to jednak sąd a quo winien w tym zakresie wykazać niezbędną czujność i korzystać z przysługujących mu uprawnień dla wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy.

Zgodzić należy się ze skarżącym, że sprawa przeciwko D. K. ściśle wiąże się z postępowaniem przeciwko D. W. i kilkudziesięciu innym osobom, oskarżonym w akcie oskarżenia Prokuratury Okręgowej w K. z 8 października 2007r., skierowanym do Sądu Okręgowego w Warszawie XVIII Wydział Karny (sygn. akt XVIII K 281/07), jak również wiąże się z postępowaniami przeciwko K. T. i A. S..

Chociaż skarżący dość enigmatycznie wskazuje, że z akt tych wynikają wszystkie dowody i okoliczności mające związek z przestępstwami zarzucanymi D. K., to jednak przytacza następnie kwestie te szczegółowo. Chodzi tu rzeczywiście głównie o sprawę przeciwko D. W. i innym, o sygn. akt XVIII K 281/07, w której skompletowano wszystkie istotne dowody dotyczące wszystkich kilkudziesięciu współsprawców, w tym również D. K., a mianowicie dowody w postaci dokumentacji dotyczącej umów o udzielenie pożyczek cywilnoprawnych zawieranych z (...), przekazanych przez pokrzywdzonych, umów o pracę i o dzieło przekazanych przez podejrzanych, umów, upoważnień, odpisów, wzorów decyzji, pism, dowodów wpłat, faktur i innych materiałów związanych z działalnością (...) sp. z o.o. w W., korespondencji Urzędu Skarbowego wraz z załączoną dokumentacją, kserokopii dokumentacji dotyczącej działalności gospodarczej prowadzonej przez pracowników (...), korespondencji z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pism firm pokrzywdzonych przez (...) sp. z o. o. w W. z załączonymi kserokopiami dokumentów.

Nie sposób w tych okolicznościach uznać a priori, że racje skarżącego są nieuzasadnione. Nie sposób zanegować tego, że dopiero analiza tych materiałów pozwoli na właściwą i obiektywną ocenę dowodów i zachowania wszystkich współsprawców, w szczególności umożliwi udzielenie odpowiedzi na pytanie dlaczego 44 osoby, w tym D. K. uwikłane zostały w zarzucaną działalność, jakie były powiązania między współsprawcami, dlaczego prowadzono tę działalność na terenie całego kraju, z jakiego powodu zatrudniano w (...) sp. z o.o. osoby, które już wcześniej zetknęły się z systemem argentyńskim, dlaczego zatrudniono ich z reguły na krótki okres czasu, itp. Trafne jest wnioskowanie skarżącego, że tylko przez pryzmat wnikliwej, obiektywnej i kompleksowej analizy i oceny wskazanych dowodów, możliwa jest właściwa i obiektywna ocena dowodów, dotyczących zarzucanej działalności D. K., której działania wiążą się z działaniami innych współsprawców, których oskarżono w sprawie sygn. XVIII K 281/07. W analizie zachowania oskarżonej w oderwaniu się od tych dowodów upatruje też skarżący niesłusznego uniewinnienia oskarżonej D. K..

Skarżący oczywiście nie ma racji, że w tym przypadku doszło do obrazy art. 410 k.p.k., w świetle którego wydając wyrok sąd nie tylko nie może opierać się na materiale nieujawnionym na rozprawie, ale też nie wolno mu wydać go jedynie na podstawie części ujawnionego materiału dowodowego. Zawsze bowiem wydanie wyroku musi być następstwem analizy całokształtu okoliczności, w tym również i tych, które jego trafność podważają (zob. wyrok SN z dnia 23.07.2008 r., V KK 12/08, LEX nr 438485). W omawianej sytuacji chodzi o to, że sąd a quo nie uwzględnił materiału dowodowego, który powinien być uwzględniony dla prawidłowego wyrokowania w sprawie, ale materiał ten w ogóle nie został ujawniony na rozprawie. Oczywiście jest przy tym to, że ocena niepełnego materiału dowodowego zawsze jawi się jako przedwczesna i nie może prowadzić do dokonania prawdziwych ustaleń faktycznych. Poza zasięgiem rozważań sądu nie mogą pozostać dowody istotne dla rozstrzygnięcia kwestii winy, oceny prawnej czynu oraz wymiaru kary.

Podsumowując, nie sposób odmówić racji skarżącemu, że ograniczenie się przez Sąd Okręgowy do zapoznania się z aktami oskarżenia przeciwko K. T. i A. S. oraz ujawnienie kilku mniej istotnych dowodów z akt sprawy przeciwko D. W. i innym, wyłączyło możliwość kompleksowej i obiektywniej oceny zachowania D. K., szczególnie w kontekście jej działania wspólnie i w porozumieniu z A. W., D. W., P. D., K. M., K. H. i A. S. w ramach zarzucanej zorganizowanej grupy przestępczej. Jako prawdę niekwestionowaną uznać należy to, że ocena prawidłowości ustaleń faktycznych sądu wyrokującego w pierwszej instancji uzależniona jest bowiem od rozważenia przez ten sąd całokształtu okoliczności mogących mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia o winie oskarżonego (oskarżonej).

Nie ulega wątpliwości, że pominięcie wniosku dowodowego Prokuratora zniweczyło niemały trud sądu a quo, włożony w rozpoznanie badanej sprawy, czyniąc wydane rozstrzygnięcie przedwczesnym. Jednocześnie należy stwierdzić, że uzupełnienie postępowania dowodowego przez sąd odwoławczy przekraczałoby ramy dopuszczalnego prowadzenia postępowania dowodowego, określone przepisem art. 452 § 2 k.p.k. Wartościowanie na tym etapie koniecznych jeszcze do przeprowadzenia dowodów byłoby też sprzeczne z funkcjami sprawowanymi przez sąd odwoławczy.

W postępowaniu ponownym zachodzi zatem potrzeba uzupełnienia postępowania w zakresie wyznaczonym w przytaczanym wniosku Prokuratora, a następnie dokonania w ramach tak skompletowanego i całościowego materiału dowodowego oceny całokształtu działania oskarżonej D. K. dla dokonania rozstrzygnięcia kwestii jej odpowiedzialności karnej tak, aby wydane orzeczenie było oparte na prawidłowych ustaleniach faktycznych i przedstawiało się jako sprawiedliwe.

Sąd orzekający w pierwszej instancji w zależności od dostrzeżonej potrzeby, której granice sam jest w stanie sobie wyznaczyć, przeprowadzając postępowanie w zakresie dowodów, które nie miały wpływu na uchylenie wyroku, może oczywiście poprzestać na ich ujawnieniu (art. 442 § 2 k.p.k.).